

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Leszek Matuszewski

Sędziowie SSO Małgorzata Ziolecka

SSO Ewa Taberska (spr.)

Protokolant apl. radcowski M. K.

przy udziale M. N. Prokuratora Prokuratury Wojskowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2014 r.

sprawy **K. A.**

oskarżonego z art. 244 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wągrowcu VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w C.

z dnia 4 czerwca 2014 r. sygn. akt II K 222/14

Uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wągrowcu, VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w C. do ponownego rozpoznania.

E. T. L. M. Z.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu VII Zamiejscowy Wydział karny z/s w C., po ponownym rozpoznaniu sprawy, w sprawie sygn. akt VII K 222/14 uniewinnił oskarżonego **K. A.** od tego, że w dniu 6 sierpnia 2013 r. o godz. 2.30 w B. nie zastosowała się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Chodzieży wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2011 r. sygn. akt II K 387/11 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych z wyłączeniem uprawnień do kierowania pojazdami, na które wymagane jest prawo jazdy kat. C na okres 3 lat, tj. od dnia 30 maja 2011 r. do 30 maja 2014 r. i kierował w ruchu lądowym samochodem mechanicznym marki C. (...) nr rej. (...), do którego kierowania uprawnia prawo jazdy kategorii (...),

tj. od popełnienia przestępstwa z art. 244 kk.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 kpk obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator zaskarżając go w całości na niekorzyść oskarżonego zarzucając:

1) obrazę przepisów postępowania mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazę art. 167 kpk, art. 366 § 1 kpk i art. 7 kpk poprzez uchybienie obowiązkowi wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy i nie przeprowadzenie dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, zmierzających do zweryfikowania wyjaśnień oskarżonego i wyjaśnienia sprzeczności pomiędzy wyjaśnieniami oskarżonego, a zeznaniami świadka A.

P. i J. B., na okoliczność kto i kiedy pouczał oskarżonego o możliwości kierowania samochodami, które mają wpis w dowodzie rejestracyjnym „samochód ciężarowy” w sytuacji posiadania jedynie uprawnień do kierowania pojazdami kategorii C, nie przesłuchanie żony oskarżonego oraz nie ustalenie i nie przesłuchanie w charakterze świadka instruktora jazdy na okoliczność przekazywania oskarżonemu informacji o możliwości kierowania samochodami, które mają wpis w dowodzie rejestracyjnym „samochód ciężarowy” w sytuacji posiadania jedynie uprawnień do kierowania pojazdami kategorii C, a także nie przesłuchanie w charakterze świadka orzekającego wsparcie karnej VII K 270/13 Sądu Rejonowego w Wągrowcu VII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w C. sędziego i nie zweryfikowania wyjaśnień oskarżonego co do nie zwrócenia przez funkcjonariuszy interweniujących w sprawie II W 100/12 z uwagi na okoliczność, iż oskarżony w dniu 30.01.2012r. nie mógł się poruszać w tym dniu pojazdem M. (...), podczas gdy przeprowadzenie tych dowodów pozwoliłoby zweryfikować wyjaśnienia oskarżonego, co do działania w nieświadomości bezprawności czynu a ich nie przeprowadzenie skutkowało błędnym i dowolnym przyjęciem przez Sąd, że oskarżony działał w nieświadomości bezprawności czynu i niesłusznym uniewinnieniem od popełnienia zarzucanego mu występku,

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych i mających wpływ na treść wyroku poprzez błędne przyjęcie, że oskarżony działał w granicach kontratypu określonego w art. 30 kk, tj. w usprawiedliwionym przekonaniu, że może kierować samochodami, które mają wpis w dowodzie rejestracyjnym „samochód ciężarowy” w sytuacji posiadania jedynie uprawnień do kierowania pojazdami kategorii C, podczas gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje na brak możliwości zwolnienia oskarżonego z odpowiedzialności karnej za zarzucane przestępstwo

3) obrazę przepisów postępowania mogąca mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazę art. 413 § 1 pkt 5 i 5 kpk poprzez niewskazanie w części dyspozytywnej wyroku, podstawy prawnej uniewinnienia, pomimo takiej konieczności

W konkluzji prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się potrzebna, albowiem doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Zasadnym bowiem okazał się zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych i mających wpływ na treść wyroku poprzez błędne przyjęcie, że oskarżony działał w usprawiedliwionej nieświadomości, tj. w granicach kontratypu określonego w art. 30 kk, tj. w usprawiedliwionym przekonaniu, że może kierować samochodami, które mają wpis w dowodzie rejestracyjnym „samochód ciężarowy” w sytuacji posiadania jedynie uprawnień do kierowania pojazdami kategorii C.

Słusznie prokurator podnosi, iż prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje na brak możliwości zwolnienia oskarżonego z odpowiedzialności karnej za zarzucane przestępstwo.

Zdaniem Sądu Okręgowego bowiem treść wyroku Sądu Rejonowego w Chodzieży z dnia 24 sierpnia 2011r. sygn. akt II K 387/11, w którym orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia uprawnień do kierowania pojazdami na które wymagane jest prawo jazdy kat. C na okres 3 lat, stanowiła jasne przesłanie, że oskarżony, który przecież w przeszłości uzyskał prawo jazdy takiej kategorii, nie może kierować pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t.

W treści zatem w/w wyroku nie użyto sformułowania „samochody ciężarowe”, które to zresztą sformułowanie nigdy nie znalazło się w tekście art. 88 tekstu pierwotnego Ustawy Prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997r. Dz.U.1997.98.602 określającym zakres poszczególnych uprawnień do kierowania pojazdami ustawy.

Określenie „**samochód ciężarowy**” znajduje swoją definicję w art. 2 punkt 42 Ustawy Prawo o ruchu drogowym - samochód ciężarowy - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków; określenie to obejmuje również samochód ciężarowo-osobowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków i osób w liczbie od 4 do 9 łącznie z kierowcą.

Pojęcie „samochód ciężarowy” używane jest w tejże ustawie wielokrotnie, lecz nigdy nie jest utożsamiane z kategorią prawa jazdy typu C.

Natomiast pojęcie „samochód ciężarowy” używane jest także dla celów podatku VAT i jest to samochód o masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony lub samochód o masie całkowitej poniżej 3,5 tony ale spełniający dodatkowe wymogi ustawowe.

W tym kontekście zakup przez oskarżonego samochodu marki C. (...), który został zarejestrowany jako samochód ciężarowy o maksymalnej masie całkowitej 1840 kg i uznanie przez oskarżonego, że może on nim kierować mając zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów z wyłączeniem uprawnień do kierowania pojazdami na które wymagane jest prawo jazdy kategorii „C”, jawi się jako groteskowy i wskazuje na kpinę oskarżonego K. A. z wymiaru sprawiedliwości.

Oskarżony bowiem nie miał żadnych podstaw do czynienia jakichkolwiek ustaleń w kierunku pojęcia „samochód ciężarowy” co prowadziło do oczywistego obejścia wyroku Sądu Rejonowego z dnia 24.08.2011r. w sprawie II K 387/11, a jedynie mógł czynić te ustalenia w kierunku pojęcia „prawo jazdy kategorii C”, które to pojęcie było i jest logiczne i przejrzyste i powinno być logiczne i przejrzyste dla dorosłego mężczyzny, który zdobył uprawnienia do kierowania pojazdami, do kierowania którymi uprawnia prawo jazdy kategorii „C”.

Odpowiedź zresztą na proste pytanie do kierowania jakimi pojazdami uprawnia prawo jazdy kategorii „C” oskarżony przy odrobinie dobrej woli uzyskałby w jakimkolwiek Wydziale Komunikacji, gdyby tam się udał.

O taką zresztą prostą informację do Starostwa Powiatowego w P., Referat Wydziału Komunikacji w W. - zwrócił się w niniejszej sprawie Kierownik Posterunku Policji w B. – K. 16 i uzyskał wyczerpującą odpowiedź – K. 19.

Jeżeli natomiast oskarżony tego nie uczynił i takie ustalenia do kierowania jakimi pojazdami uprawnia prawo jazdy kategorii „C” czynił na własną rękę wykorzystując inne źródła wiedzy, które wprowadziły go w błąd, to błędu takiego nie sposób uznać za usprawiedliwioną nieświadomość bezprawności swojego czynu w rozumieniu art. 30 kk.

Zdaniem Sądu Okręgowego taki błąd oskarżonego co najwyżej można by było uznać za błąd nieusprawiedliwiony w rozumieniu art. 30 kk, co uprawnia Sąd do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, lecz nie do uznania, że oskarżony nie popełnił przestępstwa.

Zdaniem Sądu Okręgowego przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy będzie zobligowany zatem rozstrzygnąć, czy oskarżony działał **umyślnie, czy też działał pod wpływem nieusprawiedliwionego błędu.**

W tym celu Sąd I instancji przeprowadzi ponownie bezpośrednio zebrane już dowody, ale też dodatkowo przesłuchaną oskarżonego oraz wskazanego przez oskarżonego instruktora prawa jazdy na okoliczność przekazywania oskarżonemu informacji o możliwości kierowania samochodami, które mają wpis w dowodzie rejestracyjnym „samochód ciężarowy” w sytuacji posiadania jedynie uprawnień do kierowania pojazdami kategorii C.

Natomiast brak jest jakichkolwiek podstaw do przesłuchania w charakterze świadka sędziego, który orzekał w sprawie karnej VII K 270/13 Sądu Rejonowego w Wągrowcu VII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w C.. Podnieść bowiem należy, że w aktach sprawy VII K 270/13 brak jest jakiegokolwiek zapisu w protokole rozprawy, by Sąd Rejonowy pouczał oskarżonego co do interpretacji wyroku Sądu Rejonowego w Chodzieży z dnia 24.08.2011r. sygn. akt II K 387/11, a oskarżony nigdy nie wnosił o sprostowanie protokołu rozprawy w tym zakresie.

Jak wynika natomiast z protokołu rozprawy z dnia 28 lutego 2013r. to oskarżony sam, w ramach okoliczności łagodzących stawianego mu zarzutu z art. 244 kk związanego z jazdą (mimo zakazu) samochodem F. (...), poinformował Sąd Rejonowy, że zakupił teraz „samochód ciężarowy”, by móc dojeżdżać do pracy i brak jest w protokole akceptacji, czy komentarza takiego oświadczenia złożonego przez oskarżonego przez Sąd Rejonowy.

Z treści sprawy VII K 270/13 wynika ponadto, że oskarżony zakupił „samochód ciężarowy” przed rozprawą w dniu 28 lutego 2013r. w sprawie VII K 270/13 (umowa sprzedaży samochodu z dnia 10.02.2013r.), a więc nie potrzebował opinii i akceptacji w tym zakresie sędziego orzekającego w sprawie VII K 270/13.

Zbędny jest także przy ponownym rozpoznaniu sprawy, wobec powyższych rozważań Sądu Okręgowego i czytelnej treści punktu 4 wyroku Sądu Rejonowego w Chodzieży z dnia 24.08.2011r. sygn. akt II K 387/11, dokonywanie proponowanego przez prokuratora zweryfikowania wyjaśnień oskarżonego co do nie zwrócenia przez funkcjonariuszy interweniujących w sprawie II W 100/12 z uwagi na okoliczność, iż oskarżony w dniu 30.01.2012r. nie mógł się poruszać w tym dniu pojazdem M. (...).

Zdaniem Sądu Okręgowego także rację ma prokurator, że zgodnie z art. 413 § 1 pkt 6 kpk w części dyspozytywnej wyroku, w tej konkretnej sprawie, gdy Sąd przyjmuje wyłączenie odpowiedzialności karnej przy zastosowaniu art. 30 kk, powinien podać podstawę prawną rozstrzygnięcia o uniewinnieniu.

Oczywistym jest jednak, że taka obraza prawa procesowego nie ma żadnego wpływu na treść orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Wągrowcu, VII Zamiejscowy Wydział karny z/s w C. do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy winien mieć na uwadze także treść postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2009 r. sygn. **I KZP 24/09** : „W sytuacji gdy prawomocnym wyrokiem orzeczono wobec sprawcy przestępstwa jeden ze środków karnych wymienionych w treści art. 244 k.k., i w czasie stosowania tego środka sprawca ten do niego się nie stosuje, fakt, że w dacie orzekania za przestępstwo z art. 244 k.k. nastąpiło zatarcie skazania, którym środek karny nałożono, nie oznacza, iż zespół znamion przestępstwa z art. 244 k.k. został zdekompletowany. (OSNKW 2009/12/105, Prok.i Pr.-wkl. 2010/1-2/4, OSP 2010/4/37, Biul.SN 2009/12/21-22”.

M. Z. L. E. T.